

Zie economische waarde zorgsector

26 april 2010 | Het Financieele Dagblad

Door: Hoek, H.

Hans Hoek

Idee van kostenpost die met collectieve middelen wordt betaald is achterhaald

Eeuwenlang dacht men in Europa dat de aarde plat en begrensd was. Voorbij die grens viel je in een zwart gat. Toen bleek dat de aarde rond is, was men niet meer bang voor het zwarte gat. De platte aarde is net zo achterhaald als het idee dat de zorg een kostenpost is die met collectieve middelen betaald wordt. Die verkeerde gedachte belemmert ons denken en leidt tot angst voor een zwart gat.

De zorg is geen kostenpost maar een belangrijke economische sector, die bijdraagt aan de welvaart in dit land. De sector maakt jaarlijks een omzet van euro 79 mrd, 13,3% van het bruto nationaal product. In de zorg werkt 13% van de Nederlandse beroepsbevolking. Er is een forse koopkrachtige vraag naar zorg, die niet gehonoreerd wordt door de angst voor het 'macrobudget'.

De sector is een belangrijke en blijvende banenmotor, want de dienstverlening is lokaal en kan niet naar lagelonenlanden verplaatst worden. Er liggen enorme technologische innovatiemogelijkheden (ICT, domotica), die ook onze maakindustrie stimuleren. De sector levert flink wat belastinginkomsten op en draagt bij aan een fitte en gezonde beroepsbevolking.

De sector zorg verkrijgt haar inkomsten voor 81% (euro 64 mrd) door betalingen van de individuele klant voor de dienstverlening via verzekeringspremies (basisverzekering, aanvullende verzekering en AWBZ) en eigen bijdragen. Dat een flink deel van de verzekeringen verplicht is en dat de overheid zich daar op alle mogelijke manieren mee wil bemoeien, doet daar niets aan af.

Slechts euro 11 mrd (14%) van de euro 79 mrd omzet wordt uit belastingen betaald. Samen met euro 4 mrd inkomenssteun (zorgtoeslag) betaalt de overheid dus maar euro 15 mrd aan de zorg. Alle bezuinigingsvoorstellen van de ambtelijke werkgroepen en de politiek kunnen dus zo de prullenbak in. Ze gaan helemaal niet over de overheidsfinanciën, maar over verschuivingen in de portemonnee van de burger.

Als de zorg een belangrijke economische sector is, dan moeten we die anders benaderen:

1. We schrappen alle verplichte verzekeringen uit de rijksbegroting omdat het geen collectieve lasten zijn. Dat maakt het begrotingstekort ineens al een stuk lager en elimineert een moeilijk beheersbare 'kostenpost'.
2. We zien de zorg als een belangrijke motor van de economie en stimuleren de groei van de sector. Dat levert werkgelegenheid op, een betere samenleving, gezondere burgers, innovatie en meer belastingopbrengsten. Ook daarmee wordt het begrotingstekort verminderd.
3. Vanwege de grote toegevoegde waarde van de zorg gaan we er 6% btw op heffen. De zorg wordt één keer ongeveer 2,5% duurder (omdat er ook btw afgetrokken kan worden) Dit levert extra belastinginkomsten op (circa euro 2 mrd).

4. De economische sector zorg wordt weggehaald bij VWS en ondergebracht bij EZ. VWS wordt een rompministerie voor Volksgezondheid (preventie, algemene hygiëne, bestrijding en voorkomen van epidemieën). Er hoeft niet meer geregeld en gecontroleerd te worden. Dat levert forse besparingen aan ambtenaren bij ministerie en regelorganen op.

5. De publieke doelen 'betaalbaarheid' en 'beheersing van het macrobudget' worden geschrapt. Dat is onzin in een sterke economische sector met voldoende koopkrachtige vraag.

Deze voorstellen leiden tot een stevige vermindering van het begrotingstekort, terwijl de zorg wordt gestimuleerd in plaats van uitgekleeft. De acceptatie dat de aarde rond is, heeft enorm veel nieuwe kansen gegeven. Accepteren dat de zorg een belangrijke economische factor is en geen troosteloze publieke kostenpost, geeft de gezondheidszorg in Nederland een vergelijkbare stimulans. Oude beperkende zekerheden loslaten maakt onzeker, maar leidt wel tot enorme creatieve ontwikkeling. Aan die uitdaging zijn we toe in de Nederlandse gezondheidszorg.

Dr. ir. Hans Hoek is directeur van C3 adviseurs en managers.

De zorgsector, waarin 13% van de Nederlandse beroepsbevolking werkt, is een belangrijke banenmotor.

Copyright (c) 2010 Het Financieele Dagblad